

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

22.04.2013
J.nr.: 19092/CEHL

NOTAT

Til Folketingets Europaudvalg samt Fødevareudvalget om besvarelse af Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2013/2015 vedrørende Danmarks gennemførelse af og holdning til Rådets direktiv 2008/120/EF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin

Kommissionen har i brev af 21. februar 2013, ref. 2013/2015 C(2013) 864 final, fremsendt en åbningsskrivelse vedrørende Danmarks gennemførelse af og holdning til bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte i Rådets direktiv 2008/120/EF om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin.

I åbningsskrivelsen anfører Kommissionen, at de danske myndigheder dels i svar på pilotanmodning 3985/12/SNCO, dels i brev af 21. januar 2013 skulle have forklaret, at man vil tillade, at søer omfattet af den pågældende bestemmelse holdes i individuelle båse indtil engang i første halvdel af 2013. Dette må imidlertid bero på en misforståelse, jf. nedenfor.

Baggrund

Ifølge artikel 3, stk. 4 i Rådets direktiv 2008/120/EF (kodificeret udgave) skal drægtige søer og gylte være løsgående i grupper senest fra fire uger efter løbning til en uge før forventet faring. Reglen gælder besætninger med 10 eller flere søer. Direktivet indeholder i artikel 3, stk. 9 en overgangsbestemmelse, der udløb 1. januar 2013.

Gennemførelse i dansk ret

Bestemmelsen i artikel 3, stk. 4 og bestemmelsen i artikel 3, stk. 9 er gennemført i dansk lovgivning ved en ændring¹ af loven om indendørs hold af drægtige søer og gylte².

Kommissionen modtog underretning herom ved brev af den 28. juli 2003. Kommissionen har kvitteret for modtagelsen den 28. juli 2003. Oplysning om gennemførelse i dansk ret er endvidere meddelt Kommissionen ved Fødevarestyrelsens brev af 8. maj 2012, j.nr. 2012-15-2930-00743/BB.

Initiativer forud for bestemmelsens ikrafttræden den 1. januar 2013

Der har fra dansk side været taget en række initiativer, der havde til formål at sætte fokus på, at overgangsperioden for kravet om løsgående drægtige søer og gylte ville udløbe den 1. januar 2013.

¹ Lov nr. 295 af 30. april 2003 om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin

² Bekendtgørelse nr. 255 af 8. marts 2013 af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte

Således sendte Fødevarestyrelsen i januar 2012 et brev til praktiserende dyrlæger, hvori dyrlægerne blev opfordret til at vejlede om bestemmelsen i tilfælde, hvor besætningen ikke levede op til den kommende bestemmelse. Dyrlægerne modtog samtidig et informationsbrev, som kunne udleveres til den besætningsansvarlige. Brevet orienterede om bestemmelsen, om overgangsbestemmelsens udløb den 1. januar 2013 samt om sanktion ved manglende overholdelse. Kontrollører, der udførte kontrol for velfærd i svinebesætninger blev instrueret på lignende måde. Endvidere har der været en løbende og tæt dialog med den danske svinebranche med henblik på at sikre fuldt fokus på overgangsperiodens udløb hos branchen

Kontrol af overholdelse efter bestemmelsens ikrafttræden den 1. januar 2013

Fødevarestyrelsen har særligt fokus på sobesætninger i forbindelse med den velfærdskontrol, der skal gennemføres i 2013. Der er således udpeget ca. 200 sobesætninger til kontrol i løbet af 2013. Desuden vil Fødevarestyrelsen fra medio april til udgangen af juni måned gennemføre en kampagne i ca. 200 sobesætninger med fokus på bestemmelsen om løsdrift af drægtige søer. Der vil således blive gennemført kontrol i ca. 400 sobesætninger i 2013. Disse udgør knap 20 % af danske sobesætninger. Der er tale om kontrol i væsentlig flere sobesætninger sammenlignet med tidligere år, hvor udgangspunktet for kontrollen har været 5 % af samtlige svinebesætninger.

Danmarks holdning til åbningskrivelsen

Som nævnt ovenfor anfører Kommissionen i brev af 21. februar 2013, at de danske myndigheder dels i svaret på EU-pilotanmodning 3985/12/SNCO og dels i af brev af 21. januar 2013 skulle have forklaret, at man vil tillade, at søer omfattet af de pågældende bestemmelser holdes i individuelle båse indtil engang i første halvdel af 2013.

Dette må imidlertid bero på en misforståelse. Misforståelsen bunder muligvis i, at det både af svaret på EU-pilotanmodningen og i brevet af 21. januar 2013 fremgår, at det er estimeret, at 6 % af danske sobesætninger ikke forventes at overholde bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte inden den 1. januar 2013, men af dette forventes at ske i løbet af første halvår 2013. Disse oplysninger kan dog på ingen måde tages som et udtryk for, at de danske myndigheder tillader eller accepterer, at bestemmelsen ikke overholdes. Tværtimod fremgår det bl.a. af det danske svar på EU-pilotanmodningen, at "På grund af den lange overgangsperiode og den fokus, der har været på bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte vil Fødevarestyrelsen se med stor alvor på en overtrædelse af bestemmelsen, og derfor som udgangspunkt indgive politianmeldelse".

Kommissionen har løbende anmodet medlemsstaterne om at give en status for forventet efterlevelse af bestemmelsen. For at få et billede af situationen, besluttede Fødevarestyrelsen i november 2012 derfor at gennemføre en rundringning til et repræsentativt udvalg af besætninger med 10 eller flere søer. Af de besætninger, der indgik i rundringningen, forventede 6 %, at de ikke kunne opfylde bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte den 1. januar 2013. Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at retten til ikke at inkriminere sig selv, som er fastsat i §§ 9 og 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter³ nødvendiggjorde, at de besætningsansvarlige, der indgik i undersøgelsen, blev garanteret

³ Lov nr. 442 af 9. juni 2004

anonymitet ved besvarelsen. Det er således ikke muligt efterfølgende specifikt at udpege disse besætninger til kontrol eller at pålægge dem en sanktion. Heller ikke dette kan på nogen måde tages som et udtryk for en accept fra myndighedernes side af, at bestemmelsen ikke er overholdt.

Konklusion

Der har, efter de danske myndigheders opfattelse, både før og efter 1. januar 2013, under de givne forudsætninger, været iværksat en særdeles aktiv, god og målrettet indsats for at sikre overholdelse af bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte. Denne indsats skal også ses i lyset af, at der ikke, som da bestemmelserne om opstaldningssystemer for æglæggende høner blev skærpet, er krav om registrering af opstaldningssystemer for søer og gylte.

Det er den enkelte besætningsansvarliges ansvar at overholde gældende lovgivning, i dette tilfælde bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte.

Det er myndighedernes ansvar at gennemføre direktivets bestemmelse om løsgående drægtige søer og gylte, at medvirke til at besætningsansvarlige landet over er bekendt med overgangsordningens ophør den 1. januar 2013 og med konsekvensen af, at bestemmelsen bliver overtrådt, at have fokus på sobesætninger ved velfærdskontrollen i 2013 samt at reagere med passende sanktioner, såfremt det ved en kontrol efter 1. januar 2013 viser sig, at en besætning ikke overholder bestemmelsen om løsgående drægtige søer og gylte.

Med henvisning til ovenstående er det de danske myndigheders opfattelse, at Danmark lever op til sine forpligtelser i relation til reglerne om løsgående drægtige søer.

Regeringen har besvaret Kommissionens åbningskrivelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.